

TANTÁRGYI PROGRAM

Tantárgy neve: Nemzetközi közgazdaságtan	Tantárgy Neptun kódja: GTGKG1233BN Tárgyfelelős intézet: Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet Tantárgyelem: kötelezően választandó	
Tárgyfelelős:	Bartha Zoltán, egyetemi docens https://gemi.uni-miskolc.hu/barthazoli	
Tematika:	https://gemi.uni-miskolc.hu/nkozi	
Órák időpontja:	Előadás: Hétfő 12:00-12:50 Gyakorlat: Beosztást ld. a tematika utolsó oldalán	
Előadások helye	III. előadó	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel: Makroökonómia aláírás, GTGKG1122BN	
Óraszám/hét: 1+1	Számonkérés módja: aláírás, kollokvium	
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali	
Kibocsátva	2023. szeptember 1.	
Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a nyitott gazdaságok közgazdasági összefüggéseit mutatja be, és ezáltal segít a hallgatók elemzőképességének fejlesztésében. A tárgy célja, hogy megmutassa a külkereskedelem nem kézenfekvő előnyeit, a protekcionista lépések egyéni és közösségi jólétre gyakorolt hatását.		
Fejlesztendő kompetenciák:¹ tudás: T1, T2, T6 (NG), T10 (GM, KM) képesség: K2 (EEF, GM, KM, NG, PSZ), K3 (GM, NG) attitűd: A2, A3 (GM) autonómia és felelősség: AF1 (EEF, PSZ), AF2 (GM, KM), AF3 (NG)		
Tantárgy tematikus leírása:		
	Előadás:	
	Gyakorlat:	
09-11	Nemzetközi gazdaságtan – elmélet és gyakorlat. Nemzetközi kereskedelem és nemzetközi szakosodás vizsgálata	Ricardói modell – Kérdések és feladatok a munkaráfordításon és munkatermelékenységen alapuló kereskedelemmel kapcsolatban
09-18	A munkavégzés hatékonysága és a munkatermelékenységben rejlő előny. Adam Smith elképzelései a termelékenység fokozásáról és az abszolút előnyök elmélete	
09-25	Eltérő fejlettségű országok közötti kereskedelem lehetőségei. Bevezetés a komparatív előnyök elméletébe	Többtényezős modellek – A konkáv termelési lehetőségek határa; Tényezőárak és komparatív előnyök
10-02	A komparatív előnyök továbbgondolása. Többtényezős gazdaság feltételezése – specifikus tényezők modellje.	
10-09	Továblépés a specifikus tényezőktől – a Heckscher-Ohlin-modell	Alapmodell – termelés és fogyasztás meghatározása

¹ A kompetenciák jelölésében a sorszám a szakok képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) szereplő sorrendet jelenti, T: tudás, K: képesség, A: attitűd, AF: autonómia és felelősség. Olyan tárgy esetében, amelyet több szakon is oktatnak egyszerre, az igényelt/fejlesztett kompetencia sorszáma szakonként kerül megadásra. A sorszám mellett zárójelben található a szakok rövidítése: (EEF: emberi erőforrások, GM: gazdálkodási és menedzsment, KM: kereskedelem és marketing, NG: nemzetközi gazdálkodás, PSZ: pénzügy és számvitel, TV: turizmus-vendéglátás).

10-16	A külkereskedelem alapmodellje. A gazdasági növekedés hatása az országok cserearányaira.	
10-20	1. zárthelyi dolgozat (nem kötelező)	!!!Péntek 13:00 óra!!!
10-23	Nemzeti ünnep – oktatási szünet	Alapmodell – nemzeti jövedelem, kibillent növekedés
10-30	Rektori szünet	
11-06	A szabadkereskedelem korlátozása – miért alkalmaznak az egyes országok protekcionista eszközöket? Gazdaságtörténeti visszatekintés: merkantilizmus, klasszikus, neoklasszikus és keynesi elképzelések a nemzetközi kapcsolatokról.	Protekcionizmus – Vámok jövedelemátcsoportosító és jóléti hatása
11-13	Kereskedelempolitikai eszközök. Vámok hatása egy kis országra. Vámok hatása a nagy országokra	
11-20	A vámok politikai gazdaságtana	Protekcionizmus – Nemtarifális eszközök jövedelemátcsoportosító és jóléti hatása
11-27	A nemzetközi kapcsolatok nyilvántartása: nemzetközi fizetési mérleg	
12-04	Árfolyamok, árfolyamrendszerek és protekcionizmus. A kamatparitási megközelítés	A folyó fizetési mérleg összeállítása; Árfolyammodellek, és a kamatparitási elv
12-11	2. zárthelyi dolgozat (nem kötelező)	
Váratlan helyzeti kiegészítő A tematikában leírtak a jelenléti oktatásra vonatkoznak. Amennyiben félév közben áttérünk az online oktatásra, az itt leírtak változhatnak, amiről a hallgatók a Neptunban kapnak értesítést.		
Javasoljuk az előadások és gyakorlatok rendszeres látogatását, ugyanis a vizsgán felmerülő kérdések és problémák megoldásának logikájával ott lehet megismerkedni. A kérdések nagyobb része a tárgyi tudást teszteli, egy kisebb részük esetében viszont az anyagra való szélesebb rálátás, a közgazdasági gondolkodás logikája segít a megoldásban.		
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás megszerzése: Az aláírás megszerzése automatikus, viszont két opcionális zárthelyi megírásával a hallgatók megkönnyíthetik a félévvégi jegy megszerzését. A zárthelyi (melynek felépítése hasonló a vizsgáéhoz, és megírása a félév közepére, ill. az utolsó tanítási hétre időzített) igaz-hamis állításokat, definíciókat, számpéldákat és egy összefüggés ábrán való levezetését tartalmazza. Az elmélet és a számpéldák aránya kb. 50-50%. A ZH eredmények 50-50%-ban beszámíthatók a vizsgánál, amennyiben mindkét zárthelyi eredménye legalább elégséges. Egy minta ZH letölthető a tárgy honlapjáról: https://gemi.uni-miskolc.hu/nkozi A vizsgára bocsátás feltétele: aláírás megszerzése és az előtanulmányi követelmények teljesítése Kollokvium teljesítésének módja, értékelési szempontjai: Írásbeli vizsga, ötfokozatú (1-5): jeles (22-24 pont); jó (19-21); közepes (16-18); elégséges (12-15); elégtelen (0-11) A vizsga időtartama 45 perc; a vizsgán a hallgatók számológépet használhatnak		
Kötelező irodalom: Bartha Zoltán – Sáfrányné Gubik Andrea: Nemzetközi gazdaságtan. Miskolci Egyetem, 2011. ISBN 978-963-661-953-4 Az előadások anyaga – feladatgyűjtemény. Elérhető az egyetem eLearning rendszerében: https://elearning.uni-miskolc.hu/zart/ Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: International Economics: Theory and Policy (8th edition): 1-88.; 181-287.; 287-380. old. Pearson, 2009 ISBN 978-0-321-55398-0 Ajánlott irodalom: Csáki György: Nemzetközi gazdaságtan. Napvilág Kiadó 2017, ISBN 978-963-338-417-6 Charles van Marrewijk: International economics: Theory, Application and Policy (2nd Edition). Oxford University Press 2012, ISBN 978-0199567096 James Gerber: International economics (6th Edition). Pearson, 2014 ISBN 9780132948913		

Gyakorlatok beosztása 2023/24. tanév őszi félév

Az egyes gyakorlatok témái:

1. téma: Ricardói modell
2. téma: Specifikus tényezők és HO modell
3. téma: A kereskedelem alapmodellje
4. téma: A kereskedelem alapmodellje #2
5. téma: Protekcionizmus: vámok
6. téma: Protekcionizmus: egyéb korlátozások
7. téma: Fizetési mérleg és árfolyamok

Csoport	1. téma	2. téma	3. téma	4. téma	5. téma	6. téma	7. téma
Hétfő, páratlan hét	09/11	09/25	10/09	10/23	11/06	11/20	12/04
hétfő, páros hét	09/18	10/05	10/16	10/30	11/13	11/27	12/11

A sárgával jelölt időpont oktatási szünetre esik

Gyakorlatok helye és ideje

Hétfő, páratlan hét 13:00-14:30 III. ea.

Hétfő, páros hét 13:00-14:30 III. ea.

A ZH időpontja miatt betoldott plusz gyakorlat, amelyen a 4. téma anyagát még a ZH előtt átvesszük:
2023. október 18., szerda, 18:00-19:30,